

ЛИННИК О.І., канд. екон. наук, доц. каф. ЕАтаО НТУ «ХПІ»

АРТЕМЕНКО Н.В., ст. викл. каф. ЕАтаО НТУ «ХПІ»

БОНДАРЕНКО О.М., ас. каф. ЕАтаО НТУ «ХПІ»

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОБЛІКУ ТА УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Ефективна робота підприємств багато в чому можлива завдяки раціонально організованому обліку витрат на виробництво, що формує інформацію про використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, собівартості виробництва і реалізації, а також – завдяки використанню сучасної системи управління витратами.

Одною з цілей управлінських рішень є максимально можливий прибуток, який дорівнює: $\text{Прибуток} = \text{Доходи} - \text{Витрати}$. Причому, під «Витратами» розуміється виражена у грошовому вимірі величина ресурсів, що використані з певною метою. Основні види витрат та їх характеристика наведені у табл.1.

Скорочення витрат – це один з найбільш дієвих інструментів, яким підприємство може скористатися для стабілізації свого

фінансового становища.

Таблиця 1.- Основні види витрат та їх характеристика

Види витрат	Основні характеристики витрат
Витрати звітного періоду	Витрати, що визнаються або шляхом зменшення активів, або шляхом збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу внаслідок вилучення або розподілу власниками), за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені [1]
Змінні витрати	Витрати, величина яких залежить від обсягів продукції (робіт, послуг)
Постійні витрати	Витрати, які безпосередньо не залежать від обсягів продукції (робіт, послуг) і які не можуть бути протягом певного періоду часу ні збільшені, ні зменшені
Прямі витрати	Витрати, що можуть бути віднесені безпосередньо до конкретного об'єкта витрат економічно доцільним шляхом [1]

Необхідно зробити наступне: посилити процедуру контролю витрат; ввести максимальне нормування там, де це можливо; ввести мотивування персоналу на зниження витрат; виявляти постійну і змінну складову, скорочувати постійні витрати. [2]

Інші напрямки зниження витрат:

- 1) скорочення витрат на утримання приміщень;
- 2) перегляд угод про розрахунково-касовому обслуговуванні з банками, перегляд ставок по кредитуванню при зміні ринкової ситуації;
- 3) витрати на послуги зв'язку;
- 4) витрати на залучену компанію по набору персоналу;
- 5) витрати на утримання службового транспорту;
- 6) компенсація за використання особистого транспорту;
- 7) витрати на інформаційні, юридичні, консультаційні послуги;
- 8) представницькі витрати;
- 9) витрати на відрядження;
- 10) витрати на навчання співробітників;
- 11) витрати на рекламу.

Ефективною вважається система управління по маржинальному доходу, згідно з якою треба відходити від виручки як головного і єдиного цільового показника діяльності підприємства. Потрібно максимізувати маржу і мінімізувати постійні витрати. Точка беззбитковості повинна знаходитися там, де маржинальний дохід зрівнюється з постійними витратами, а не там, де виручка досягає визначеної суми. [2]

В кризовий період підприємству треба скорочувати все

зайве, але зберігати головне – цінних співробітників, продаж і виробництво.

Список літератури: **1.** П(С)БО № 16 «Витрати». Затверджено Наказом Міністерства Фінансів України від 31.12.1999 р., № 318. **2.** *Бережна Л.* Инструменты для вывода компании из финансового кризиса: Матеріали вебінару / *Л. Бережна.* – Аль-Терра, міжнародний центр методології і підвищення кваліфікації бухгалтерів, фінансистів, аудиторів і управленців, 2016.